

ova italijanska zagotovila ladi Velike Britanije

Mussolini obljubil, da italijanske čete ne bodo invadirale grškega ozemlja. London obnovil napore, da potegne sovjetsko Rusijo v protifašistični blok. Hitlerjev list pozval Jugoslavijo in Grčijo, "naj zavrneta nemoralne ponudbe angleških in francoskih zapeljivcev"

London, 12. apr. — Premier Chamberlain še vedno upa, da bo italijanskega diktatorja Mussolinija, ki je po poročilu iz svojih virov ponovno zagotovila Veliki Britaniji, da njegova armada ne bo invadirala grškega ozemlja. Diplomatični krogi trdijo, da bo Jugoslavija la kos Albanije, ker jo možno italijanske invazije vzne-

London, 12. apr. — Premier Chamberlain je obnovil napore, potegne sovjetsko Rusijo v proti Italiji in Nemčiji, ki mujeta Velika Britanija in Francija, da ustavita fašistično politiko, ki se pričenja prihajati četa o novih aktivnostih osi Berlin v Španiji in na Bal- Ivan Majski, ruski poslanec v Londonu, je imel včeraj razgovor z angleškim zunanjim ministrom Halifaxom.

London, 12. apr. — Premier Chamberlain je izrazil mnenje ruske vlade, ki je, da angleško-francoski pakt vzajemne vojaške pomoči ne bo ustavil fašistične politike. V blok proti Italiji in Nemčiji morajo priti tudi Turčija, Jugoslavija, Turčija, in Bolgarija.

Angleški diplomat je dal izjavo, da jih navzočnost italijanskih in nemških čet v Španiji ne bo izbruhnila. Ako bo izbruhnila, bo morala Francija brzo odločiti se v Pirenejskih gorah, da ustavi napredovanje italijanske vojske na vzhodu in ob Balkanu. Chamberlainova vlada je ponovno pozvala Mussolinija, da potegne svoje čete iz Španije.

Chamberlain je spoznal, da je invazija na španski meji so- ojačene, se glasi poročilo iz svojih virov. Na drugi strani se zbirajo španske fašistične čete, dostavljajo poročila iz Španije.

London, 12. apr. — Hitlerjev Voelkischer Beobachter je objavil poročilo, da je Italija v Jugoslavijo in Grčijo, bosta v nevarnosti le, ako se Italija pustila zlorabljati po Veliki Britaniji in Franciji. List daje izjavo, da Italija ne bo dovolila, da Italija v Jugoslavijo in Grčijo, bosta v nevarnosti le, ako se Italija pustila zlorabljati po Veliki Britaniji in Franciji.

London, 12. apr. — Angleški stražar ob španski meji so ojačene, se glasi poročilo iz svojih virov. Na drugi strani se zbirajo španske fašistične čete, dostavljajo poročila iz Španije.

London, 12. apr. — Hitlerjev Voelkischer Beobachter je objavil poročilo, da je Italija v Jugoslavijo in Grčijo, bosta v nevarnosti le, ako se Italija pustila zlorabljati po Veliki Britaniji in Franciji.

London, 12. apr. — Hitlerjev Voelkischer Beobachter je objavil poročilo, da je Italija v Jugoslavijo in Grčijo, bosta v nevarnosti le, ako se Italija pustila zlorabljati po Veliki Britaniji in Franciji.

London, 12. apr. — Hitlerjev Voelkischer Beobachter je objavil poročilo, da je Italija v Jugoslavijo in Grčijo, bosta v nevarnosti le, ako se Italija pustila zlorabljati po Veliki Britaniji in Franciji.

London, 12. apr. — Hitlerjev Voelkischer Beobachter je objavil poročilo, da je Italija v Jugoslavijo in Grčijo, bosta v nevarnosti le, ako se Italija pustila zlorabljati po Veliki Britaniji in Franciji.

London, 12. apr. — Hitlerjev Voelkischer Beobachter je objavil poročilo, da je Italija v Jugoslavijo in Grčijo, bosta v nevarnosti le, ako se Italija pustila zlorabljati po Veliki Britaniji in Franciji.

Domače vesti

Nov grob na vzhodu

Hoboken, N. J.—Dne 8. t. m. je v tukajšnji bolnišnici umrl newyorški rojak John Sme, star 62 let in doma iz Domžal na Gorenjskem. V Ameriki je živel 33 let in tu zapuščal ženo, tri sinove in tri hčere, njegov četrti sin je pa padel v svetovni vojni kot ameriški vojak.

Clevelandske vesti

Cleveland. — Na velikonočno nedeljo je neki avto zavozil v skupino slovenskih deklet, ko so šle od maše. Povoženi sta bili Rosemary Mihelič in Geraldine Jakopin, zadnja iz Loraina. Obe sta težko pobiti. — Na velikonočno nedeljo je policaj videl, ko je neka ženska skočila v jezero ob Gordon parku. Policaj je skočil za njo in jo rešil. Zensko je povedala, da se piše Mary Starešinič, da je bolna že tri leta in sita življenja; je omožena, toda brez otrok. — Ivan Zupan, urednik Glasila KSKJ, je zadnje dni odšel v Florido za mesec dni zaradi zdravja. Njegova žena je odpotovala z njim.

Virgino Gayda, urednik Mussolinijevega lista Giornale d'Italia piše, da bi Italija smatrala angleško rabo grških pristanišč za sovražni čin. On je zanimal poročila, da italijanska okupacija Albanije ogrožja varnost Grčije in da Italija namerava zasesti druge pokrajine na Balkanu. Svarilo je prišlo potem, ko je bila objavljena vest o koncentraciji angleških bojnih ladij v bližini otoka Krfa.

Fašistični tisk poudarja, da bodo nekatere države kmalu ugotovile, da Sredozemsko morje ni več varno za bojne ladje držav, ki nasprotujejo Italiji. Čez dvesto bojnih ladij se zdaj nahaja v italijanskih pristaniščih, dočim druge sodelujejo pri militarnih operacijah v Albaniji. Mussolini razpolaga tudi z letalsko silo, ki vključuje 3500 bojnih letal.

Grčija je bila posvarjena v trenutku, ko je italijanski poslanec v Atenah izročil vladni notiz zagotovilo, da Italija ne ogražja integralnosti grškega ozemlja.

Tirana, Albanija, 12. apr. — Italijanske čete so včeraj raztegnile okupacijo Albanije do grške meje, kjer so razobesili še italijanske zastave. Po zasedbi Korice so Italijani vkorakali v Bistriko, 25 milj južno od točke, kjer se križajo meje med Albanijo, Grčijo in Jugoslavijo.

Kakšno vladno obliko bo dobila Albanija, še ni znano. Začasni vladni svet se bo danes sestel na svoji seji, na kateri bo najbrže padla odločitev.

Nemška aneksija Galapaškega otočja?

Quito, Ekvador, 12. apr. — Tukajšnji list El Comercio piše, da Nemci, živeči na Galapaških otokih, agitirajo za aneksijo otokov, kar je v soglasju z mednarodno politiko diktatorja Hitlerja. List omenja nacistične aktivnosti v Argentini, da pride Patagonija pod Nemčijo, kot dokaz, da hoče Hitler prevzeti pokrajino, kjer živi nemška manjšina, četudi so te v Ameriki. Galapaški otoki ležijo na Pacifiku, okrog 500 milj južno od Ekvadorja.

potni list svojemu klientu. Ako se bo Bergdoll skušal izkrcati na ameriški zemlji, bo slučaj prišel pred imigracijske oblasti, pravijo uradniki državnega departementa. Weinberger insistira, da je Bergdoll še vedno ameriški državljan, ker je bil rojen v Philadelphiji, Pa., in da obsodba mu ni vzela državljanstva. On je le izgubil volilno pravico. Predsednik Roosevelt je vrnil državljanstvo pravice vsem, ki so se izkazali v vojni. Med temi je tudi Bergdoll. Med temi je tudi Bergdoll. Med temi je tudi Bergdoll.

Roosevelt poražen v kongresu

Senat zavrgel predsednikov predlog

Washington, D. C., 12. apr. — Predsednik Roosevelt je bil včeraj ponovno poražen, ko je senat odklonil njegov predlog, naj dovoli dodatno vsoto \$150,000,000 za oskrbo revesev in financiranje gradnje religijnih projektov. V to svrhu je dovolil sto milijonov in predlog je bil sprejet z 49 proti 28 glasovom.

Dodatna vsota bo zadostovala za financiranje del WPA do 1. julija. V tekočem fiskalnem letu bo porabljen vsota \$2,275,000,00 za gradnjo religijnih projektov in oskrbo brezposelnih.

Senator Alben W. Barkley, vodja demokratske večine v senatu, je po glasovanju izjavil, da bo Roosevelt zahteval od kongresa poldrugo milijardo dolarjev za financiranje del WPA v prihodnjem fiskalnem letu.

Zaslišanje o delavskem zakonu

Senator Wagner proti reviziji

Washington, D. C., 12. apr. — Senatni odsek je otvoril zaslišanje glede amandiranja Wagnerjevega zakona, ki garantira delavcem pravico organiziranja in kolektivnega pogajanja. Kot prva priča je nastopil pred odsekom senator Wagner, avtor zakona, ki je izjavil, da je on proti reviziji. Odsek naj bi vzel v pretesle sugestije delavskih grup in delavskih prijateljev, ne pa onih, ki bi radi razmrcarili zakon.

Wagner je dejal, da je zakon učinkovito sredstvo v interesu miru in industrij in da bi vsaka revizija zmanjšala učinkovitost. Vsi, ki verujejo v ekonomsko demokracijo, bi ga morali podpirati. Preizkušnja vsakega zakona pride z izvajanjem in delavski zakon je v preizkušnji pokazal, da je pravičen.

Senator Thomas, načelnik delavskega odseka, je po Wagnerjevem nastopu zaključil zaslišanje in naznanil, da se bo obnovilo prihodnji ponedeljek. Pred odsekom bodo nastopili predstavniki Ameriške delavske federacije, ki je za amandiranje zakona, kakor tudi reprezentantje Ameriške trgovske zbornice in drugih grup, ki bi radi uničili zakon.

Sest mehiških rebelev ubitih

Dolores Hidalgo, Mehika, 12. apr. — Militariistične avtoritete poročajo, da je bilo šest rebelev ubitih v bitki s federalnim vojaštvom v La Coradu. Gaudencia Padierna, vodja rebelev, je tudi padel v spopadu z vojaštvom.

Pogajanja med Grčijo in Anglijo

Atene, Grčija, 12. apr. — Tajna pogajanja med grškim premijerjem Metaxom in angleškim poslanikom se nadaljujejo. Tu pravijo, da bo rezultat pogajanj objavljen v angleškem parlamentu, ki se jutri ponovno sestane v svojem zasedanju.

Italijani se prihajajo v Španijo

Gibraltar, 12. apr. — Sem je dospelo poročilo, da so se nove italijanske čete včeraj izkrcale v Cadiz, Španija. Italijanski vojak v civilnih oblekah so prišli tudi v San Fernando in Frontero. Druga vest se glasi, da je delegacija trgovcev in industrij iz Cadiza in Sevilla odpotovala v Burgos, glavno mesto fašistične Španije, da protestira pri generalu Francu proti prihajanju Italijanov v Španijo.

NACIJI UDRIHAJO PO SOVRAŽNIH NEMČIJE

Tisk se norčuje iz "starirh angleških bark"

MALE DRŽAVE POSVARJENE

Berlin, 12. apr. — V trenutku, ko se Velika Britanija in Francija vrtita v krogu, ker se še nista definitivno odločili, kaj bosta storili, če bosta Nemčija in Italija ponovno udarili, je nacistički tisk obnovil vitriolično kampanjo, da podžge sovraštvo nemškega ljudstva proti evropskim demokracijam. Tisk kriči, da je nacistička Nemčija nepremagljiva, zaeno pa se norčuje iz koncentracije angleških in francoskih bojnih ladij na Sredozemskem morju.

"S starimi barkami, katere je Velika Britanija poslala na Sredozemsko morje, nas ni plašila," piše list Angriff, glasilo nemške delavske fronte. "Ona ima tam pet bojnih ladij, šest križark, šestdeset rušilev, dvajset podmornic in trideset torpednih čolnov. Bojne ladje so že stare, ker so bile zgrajene l. 1913 in 1916. Glede poročil o gibanju bojne brodovja moramo pripomniti, da oni, ki jih širijo, se ne zavedajo, da zdaj, ko letala lahko preiščejo vse kotičke, ne more biti govora o tajni in misteriozni koncentraciji bojnih ladij. Isto velja za smešna poročila o militarističnih pripravah na Malti in v Gibraltarju. Mi bi radi vedeli le, ako ima edini protiletalski top na Malti zdaj kaj moč?"

Nacistički tisk je ponovno posvaril male države, "naj se ne pustijo zlorabljati s strani Velike Britanije in Francije. Garancija Grčiji in Turčiji, da bosta Anglija in Francija zavrgli sistema kolektivne zaštite in s tem omogočili fašistično obkolitev Jugoslavije."

Turčija obljubila pomoč Rumuniji

Poročilo o koncentraciji nemških čet zanikano

Bukarešta, Rumunija, 12. apr. — Uradni krogi so sinoči naznanili, da je Turčija obljubila pomoč Rumuniji. Militaristični material na Rumunija lahko uvažala skoje iz Dardanele, če se bo zapletla v vojno. Dardanele utrdbे kontrolirajo ožino med Egejskim in Crnim morjem.

Iz sinoči objavljenega uradnega poročila sklepajo, da je bila prijateljska zveza med Rumunijo in Turčijo ojačana po konferenci med zunanjima ministroma obeh držav. Rumunija in Turčija sta se izrekli za tesnejšo kooperacijo v mirnem in vojnem času v interesu skupne varnosti.

Belgrad, 12. apr. — Predstavniki nemškega poslanika v Belgradu je sinoči odločno zahnal poročila o koncentraciji nemškega vojaštva v bližini jugoslovanske meje.

cev iz Cadiza in Sevilla odpotovala v Burgos, glavno mesto fašistične Španije, da protestira pri generalu Francu proti prihajanju Italijanov v Španijo.

Fašisti ogražajo Jugoslavijo

Previdna politika beogradske vlade

Belgrad, 12. apr. — Dasi vlada molči, prevladuje v Jugoslaviji zdaj, ko ima na eni strani Italijo, na drugi pa Nemčijo, pesimizem. Vlada je silno previdna, ker se noče zameriti ne prvi in ne drugi in iz Belgrada še ni vsled tega prišla nobena kritika aktivnosti osi Rim-Berlin, čeprav je Mussolini okupiral Albanijo in se s tem zasidral na drugi strani Jadranskega morja.

Italija je zaprla Jadransko morje Jugoslaviji z okupacijo Albanije in jo s tem nevtiralizirala. Situacija se bo morda spremenila le v slučaju invazije. Nekateri krogi trdijo, da Nemčija raje vidi nevtalizirano Jugoslavijo nego invazijo njenega ozemlja. Opazovalci napovedujejo odpor proti invaziji, dasi je dvomljivo, da bi se Srbi odločno borili proti Nemcem, če bi vkorakali v Hrvaško in Slovenijo. Dokler bo Italija kontrolirala Jadransko morje, kar pomeni, da Jugoslavija ne bi mogla dobiti orožja iz Francije in Anglije, če bi se postavila na njuno stran, je učinkovit odpor proti osi Rim-Berlin nemogoč.

Bivši premier Milan Stojadinović, ki je hotel postati diktator, je šel na roko Rimu in Berlinu, toda njegovo vladno je nasledil režim, ki ni tako naklonjen Mussoliniju in Hitlerju kot je bil Stojadinović. Sedanja jugoslovanska vlada je šibka in glavno besedo v njej ima knez Pavle, regent Jugoslavije.

Velika Britanija in Francija se jezita, ker se je Jugoslavija uklonila pred Nemčijo in Italijo, toda za to sta sami odgovorni. Jugoslavlani bi laglje dobili demokratsko vladno, če ne bi Velika Britanija in Francija zavrgli sistema kolektivne zaštite in s tem omogočili fašistično obkolitev Jugoslavije.

Bolgarija nastopila proti nacijem

Hitlerjeva stranka razpuščena

Sofija, Bolgarija, 12. apr. — Bolgarska vlada je sinoči razpustila narodno socialistično stranko, ki jo je podpirala Nemčija. Avtoritete so izjavile, da je stranka vodila propagando za spremembo sedanje vladne forme. Vodja stranke Kantargov je bil interniran.

Stranka je vodila svoje aktivnosti pod masko patriotizma in število njenih članov je v zadnjih mesecih naraslo. Uradni komunisti pravijo, da je razpust stranke odredil notranji minister. Bolgarija, zaveznica Nemčije v svetovni vojni, je bila po izjavi policijskih avtoritet prisiljena podvzeti drastično akcijo. Vsi člani stranke, ki so v državi služili, so bili opozorjeni, da bodo opušteni, če ne bodo prenehali z aktivnostmi. Neko poročilo pravi, da je imela stranka 100,000 članov.

Prebivalci na Malti dobili maske

Valetta, Malta, 12. apr. — Razburjenje narašča na tem otoku, glavni angleški pomorski bazi v Sredozemskem morju. Vsi prebivalci so dobili plinske maske in malo število Amerikancov, ki so na otoku, je dobilo nasvet, naj zapuste otok. Zene in otroci angleških mornaričnih častnikov so že odpotovali v Anglijo. Ta otok je samo 55 milj oddaljen od italijanske Sicilije.

TAJNA MOBILIZACIJA FRANCO-SKEGA VOJAŠTVA

Velike diplomatske aktivnosti v Parizu

STRAH PRED VOJNO NARASČA

Pariz, 12. apr. — Intenzivne diplomatske aktivnosti so bile obnovljene v Parizu, ko se je pokazala nevarnost, da bo prej ali slej izbruhnila vojna v Evropi. Francija in Anglija mrzlično hita s pripravami, da potegneta evropske države, katere je eks-pansija nacističke Nemčije in fašistične Italije alarmirala, na svojo stran. Večina bojnih ladij je včeraj odpula iz Toulona, francoske mornarične baze, v došle še ne naznanjeno smer.

Clani Daladierjevega kabineta so se včeraj ponovno sestali na izredni seji, katere je udeležil tudi maršal Henri Petain, francoski poslanik v Španiji, ki se je vrnil iz Burgosa v Pariz, da poroča o španski situaciji. Po seji je bil izdan komuniké, iz katerega je razvidno, da je kabinet odobril več ukrepov militaristične značaja. Poročila, ki še niso bila uradno potrjena, da je Daladierjeva vlada odredila tajno mobilizacijo, se vzdržujejo. Kljub strogi cenzuri tiska, je znano, da je bilo več vojaških letnikov mobiliziranih.

Francija utrjuje mejo na kontinentu in v kolonijah. Neka vest pravi, da je sledila Veliki Britaniji v zagotovitvi Grčiji, da ji bo priskočila na pomoč, če jo bosta napadli Italija in Nemčija.

Zunanji minister Bonnet je imel dolg razgovor s Petainom o situaciji v Španiji. Slednji je podal črno sliko o stalnišči španske fašistične vlade. Napori Francije in Anglije, da odtrgata Španijo od osi Rim-Berlin, niso uspeli. Možnost je celo, da bodo Balerijski otoki prišli pod popolno kontrolo Italije. To pomeni, da bo Italija imela na teh otokih mornariške in letalske baze in s tem ojačila svojo pozicijo v Sredozemskem morju. Petain se bo danes vrnil v Burgos z instrukcijami, naj se še nadalje pogaja s špansko fašistično vlado.

William C. Bullitt, ameriški poslanik v Parizu, je včeraj konferiral s francoskim premijerjem. Slednji mu je pojasnil razvoj dogodkov v Evropi. O Bullittu je znano, da gleda zelo pesimistično na situacijo, dočim v diplomatskih in uradnih krogih narašča bojazen, da bo vojna v Evropi izbruhnila v bližnji bodočnosti.

Naciji spet oplazili katoliške

Berlin, 12. apr. — Po nacistični dominirani sekciji nemške evangelske cerkve je včeraj objavila novo načelno izjavo, v kateri udriha po katolikih. "Vsaka izvenvladna ali mednarodna agitacija rimske cerkve je politična degeneracija krščanstva," se glasi deklaracija, katero je podpisalo deset nacističkih voditeljev. Ti so naznanili tudi ustanovitev Instituta za izločitev židovskega vpliva in borbo proti elementom, ki zlorabljajo vero v politične namene.

Holandski jači svojo oboroženo silo

Amsterdam, 12. apr. — Holandska je ojačila obmejne stranke in pozvala rezerviste pod zastavo, ker vidi v zapleteni mednarodni situaciji popolno nevarnost. Uradna vest se glasi, da ojačanje armade ni direktna posledica zadnjih dogodkov v Evropi, toda situacija zahteva ojačanje obmejne obrambe, da država obdrži svojo neodvisnost.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

GLASLO IN LASTNINA SLOVENSKEGA NARODNEGA

PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Naročnina za Zdravstveno dravstvo (levo Chicago) in Kanado \$5.00 na leto, \$1.00 na pol leta, \$1.50 na četrt leta; in Chicago in Ohio \$7.50 na leto, \$1.50 na pol leta, \$2.25 na četrt leta; in Ameriki \$9.00.

Subscription rates for the United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year, Chicago and Ohio \$7.50 per year, foreign countries \$9.00 per year.

Člani tega društva so dobrovoljno prispevali k ustanovitvi Glaslo in Lastnina Slovenskega Narodnega Podporne Jednote. Glaslo in Lastnina Slovenskega Narodnega Podporne Jednote je bilo ustanovljeno leta 1908. Glaslo in Lastnina Slovenskega Narodnega Podporne Jednote je bilo ustanovljeno leta 1908.

Advertising rates on agreement—Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned. Other communications, such as stories, plays, poems, etc., will be returned to sender only when accompanied by self-addressed and stamped envelope.

Naslov na vas, kar ima slika s Glaslo in Lastnina Slovenskega Narodnega Podporne Jednote.

PROSVETA

887-89 So. Lawrence Ave., Chicago, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Datum v objavo na primer (July 31, 1935), poleg vseh imena na naslovni strani, da vam je s tem datumom poslano Glaslo in Lastnina Slovenskega Narodnega Podporne Jednote. Ponovite to preverjanje, da se vam list ne uide.

138

"Katoliška zmaga" prodira

Frankov val terorja v Španiji — omogočen s pomočjo Mussolinija in Hitlerja, kar je novi papež Pij XII. označil za "katoliško zmago" in je v tem smislu čestital Franku — je zdaj v polnem razmahu. Eksekucije na debelo so na dnevnem redu.

Na tisoče lokalnih fašističnih sodišč je zaposlenih s "procesi", ki se hitro končavajo s smrtnimi obsodbami in krvniške puške pokajo sleherno noč. Na listi obsojenih in ustreljenih Špancev pa niso samo komunisti, socialisti, katolonski anarhisti in uporni katoliški Baski, temveč najzmernejši liberalci in republikanci. Take deluje "katoliška zmaga" na Španskem.

Newyorški listi prejemale poročila, ki dokazujejo, kakšno svobodo je Špancem prinesla velika "katoliška zmaga" od — Hitlerja in Mussolinija. V Bilbao je bil pred kratkim javen shod, na katerem je bila soglasno sprejeta resolucija, ki poje slavo Nemčiji, ker je razbila in anektirala Čehoslovakijo. Ta shod je aranžiral in ga vodil — nemški komercialni atašee. . . . Frankovi listi, podpirani od nemških in italijanskih fašistov, so te dni začeli zahtevati, naj Anglija takoj izprazni Gibraltar. "Dokler Anglija drži svoje čete na španskih tleh, nima pravice zahtevati, naj Mussolini odpokliče svojo armado iz Španije," ogorčeno vzklikajo Frankovi listi. Ne samo to. Frankov tisk grozi tudi Franciji — da ni več daleč dan, ko bodo letale iz Španije bombardirali francoska mesta Bourdeaux, Bayonne, Toulouse in Marseilles iz zraka.

Španska "katoliška zmaga" se vsak dan bolj repenči tudi na Ameriko. Frankovi listi so začeli silovito kampanjo proti "panamerikanizmu" Združenih držav, ki ga mora nadomestiti "hispanicizem" ali španski fašizem po vsej latinski Ameriki. Zelja nadutih frankovcev je, da "nova Španija" spet zavladajo nad onimi deli Amerike, ki so bili španske kolonije pred več kot sto leti.

"Katoliška zmaga", katero širita Hitler in Mussolini, je mogočno na pohodu v Evropi. Zadnji teden, na veliki petek, so Mussolinijevi križarji približno malo Albanijo na svoj križ in zadnjo nedeljo, ko je krščanski svet slavil "vstajenje", je Mussolini poletel preko Jadrana v Tirano in proklamiral "vstajenje" Albanije.

Ne vemo, koliko je bilo v Albaniji boljševikov, katere je Mussolini zatrl in na ta način odstranil boljševiško nevarnost, ki je pretlila od tamkaj Italiji in Evropi, vendar pričakujemo, da bo novi papež tudi to pot čestital. . . . Saj je bila velika katoliška zmaga. . . . Saj je zmagalo Mussolinijevo orožje v Albaniji kakor v Španiji — zakaj torej ne bi novi papež nadaljeval s čestitkami?

Veliki porazi fašistov na evropskih voliščih

Fašisti zmagujejo v Evropi le z brutalno silo, kjerkoli se pa merijo z demokratičnimi strankami pri svobodnih volitvah, so strahovito poraženi.

V teku dobrih treh tednov so bili fašisti pošteno tepeni v Belgiji, Danski in Švici. Pri zborničnih volitvah v Belgiji zadnji teden so belgijski fašisti izgubili 24 mandatov in ostalo jim je še devet poslancev. Celo volilci dveh nemških provinc, Eupen in Malmady, ki sta bili priključeni Belgiji po vojni, so v večini obrnili hrbet Hitlerju; v Eupeni je bilo oddanih 51.35% glasov proti nacijem in 56.69% glasov v Malmadi.

Na Danskem so tudi bile zbornične volitve zadnji teden in fašisti so z veliko muko dobili tri mandate izmed 149 poslancev, ki jih ima nova danska zbornica, katere je po novi ustavni reformi edina zbornica na Danskem, kajti vsi ali gospodarska zbornica je odpravljena. Socialisti so s lahkoto obdržali vlado. V Južnem Jutlandu, kjer so Nemci pomešani z Danci in kjer so naciji najzmernejše agitirali, so nacijski kandidati dobili le 14.978 glasov napram 85.522 glasovom opozicije.

Dne 19. marca so bile volitve v kantonu Curibuh, v enem od dveh največjih kantonov (okrajev) v Švici in ki ima nemško prebivalstvo. (Dolje v zadnji koloni.)

Glasovi iz nasebina

Veati iz Bridgeporta

Bridgeport, O. — Ker dosti čitateljev bere moje dopise, bom podal nekoliko slike o tukajšnjih razmerah, kako je bilo nekdaj in kako je danes v teh krajih. Mi smo na meji Ohia in West Virginije. Meji naša reka Ohia. Na westvirginjski strani je grečej veliko in živahno mesto Wheeling, kjer je največ kovinske industrije.

Ko sem se pred 20 leti tukaj naselil, je bilo v tej okolici veliko število jeklarn na obeh straneh veteleto. Bile so last U. S. Steel in Wheeling Steel. Danes jih je samo še par, vse druge so zaprli in večinoma se tudi porušili. Sploh je U. S. Steel v zadnjih osmih letih tukaj ustavila obrat v vseh svojih jeklarnah in produkcijo premestila drugam, zadnje časa večinoma v svojo moderno jeklaro v Clairton, Pa. Jeklarne je imela v Wheelingu in Benwoodu, W. Va., ter v Martins Ferryju, Bridgeportu in Beilairju na oblijski strani. Zadnjo veliko jeklaro je zaprla že pred mnogimi meseci v Martins Ferryju. Odpuščenih je bilo nad 800 delavcev. Tudi ta ne bo nikdar več obratovala. Tam, kjer so stale te jeklarne, so sedaj razvaline. Na cesti je bilo vrženih na tisoče delavcev.

Vse to se je zgodilo v zadnjih osmih letih. V tej dolini je bila industrija do tedaj razvita kot malo kje. Sploh je bil ta kraj poznan kot "Mali Pittsburgh". Od Beilairja do Steubenville so se vrstila cvetoča industrijska mesta na obeh straneh reke Ohia. In tovarniških dimnikov se je stalno valil dim. Dela je bilo kolikor si hotel. Sploh je veljala prislovica, ako v teh krajih ni dela, ga sploh ni nikjer v Združenih državah.

Poleg jeklarske in druge industrije je bila v teh krajih tudi cvetoča premogovna industrija. Rovi so se vrstili drug za drugim po vsem vzhodnem Ohlu. Povsod je bilo živahno, povsod življenje.

Danes, sploh že več let, je sila kopa polnoma drugačna. Kar se tiče jeklarske industrije, obratuje le še par jeklarn Wheeling Steel Co. U. S. Steel, kot sem že omenil, je premestila vso svojo produkcijo v Clairton, kjer je pred nekaj leti zgradila velikansko in skoraj popolnoma mehanizirano jeklaro, v kateri opravlja vse delo stroji. Tudi premogovna industrija je že dolgo na pasu. V tej dolini od Bridgeporta do Lafertyja, kjer je bilo nekdaj sam ne vem koliko premogovnikov, obratujejo sedaj samo še dva. Vse druge so zaprli, ne da bi bili izčrpani. Premog kopljejo le tam, kjer ga lahko več in ceneje ven dobe. Razume se, da so rovi natrpani z delavci kakor niso bili še nikdar, prav tako kakor v kakšni avtni tovarni. In zadnje čase trebijo rudarje tudi v tistih rovih, ki še obratujejo. Na cesti jih mečejo na debelo radi instaliranja nakladalnih strojev.

Tako se je iz velike in živahne industrijske okolice ustvarilo nekakšno industrijsko pokopalšče z veliko brezposelnostjo in brezmejno revščino. In še slabše v obeta. V nekaterih krajih imajo tako zvane Boards of Trade, trgovske zbornice, ki si prizadevajo, da bi privabile nove industrije. Vsaj o tem se veliko piše

in obeta, toda s tem le tolažijo ljudstvo. Mesta ponujajo tovarparjem razne koncesije in ugodnosti, toda tudi to ni ne zaleže.

To je kratak opis teh krajev. Seveda bi se lahko še veliko več pisalo in tudi bi bilo zanimivo, ampak naj za enkrat zadostuje.

Joseph Snoy, 13.

Zakvala soc. kluba

Milwaukee. — Kartna zabava kluba 37 JSZ, ki se je vršila na 12. marca v tajnikovih prostorih, je povoljno izpadla. Klubova blagajna si je opomogla za več kot tri desetake, kar je zelo lepa vsota v teh mizernih časih. Na tem mestu se torej zahvaljujem poštvovalnim članom, ki so nabrali dobitke, kakor tudi darovalcem in vsem posetnikom, ki so nam pripomogli do tako lepega uspeha. Iskrena hvala vsem skupaj!

Klub ima na rokah še deset Družinskih kolektarjev letnika 1939, cena 75c. Kdor ga želi, ga lahko dobi pri tajniku na 1101 So. 1st st., ali pa pokličite po telefonu Orchard 1574.

Jacob Rozic, tajnik.

O smrti prijatelja

Mt. Olive, Ill. — Kakor so glabe delavske razmere že marsikomu napravile pot do prostovoljne smrti, tako si je izvolil smrt tudi naš prijatelj Frank Goličnik, bivajoč na farmi pri Wackvillu, 7 milj od tukaj. Pred nekaj leti mu je umrla prva žena. Pozneje se je oženil z vdovo mrs. Ferjančičevo, kjer je končal svojo žalostno usodo. Star je bil 57 let in še čvrste postave. Bil je naprednega mišljenja; dober delavec in družabnik, kakor tudi dober član SNPJ. Spadal je k društvu v Benludu, ki mu je priredilo dostojen pogreb. Sprevod se je vršil iz tukajšnjega pogrebnege zavoda ob veliki udeležbi društvenih članov in prijateljev na pokopališče v Panami. Ker sem bil zadržan z delom, da se nisem mogel udeležiti pogreba, izrekam tukaj vsem ostalim iskreno sožalje.

Andrew Maren.

Sloga ima svoj festival

Cleveland, Ohio. — Festival pevskega zbora Sloge se zbliža. Ne bojte ga takoj pozabiti. Program je tako raznoliken, da bo zadovoljil vsakega, kdor ima še kaj čuta do duševnega užika. Od moškega in mešanega zbora bodo proizvajane prav vse točke skozi do samospeva. Toliko lepo donečih pesmic niste slišali že dolgo kakor jih boste imeli priliko slišati pri Slogi v nedeljo popoldne dne 16. aprila v SND na St. Clair ave.

Koncert vsebuje lepe melodične pesmi, posebno pa kvartet, trio in dueti vam bodo ugajali, da boste morali aplavdirati, pa čeprav bi ne hoteli. Zazibali vas bodo in popeljali nazaj v tisto lep rojstno domovino, kjer so vam tekla mlada leta, leta brezskrbnosti in veselja; in kadar se boste zbudili, se boste vprašali, je li to mogoče? In nehoti boste plaskali ter klicali pevce za ponovitve ravno proizvajane točke.

Sloga vam bo nudila poleg dobro izbranega koncerta tudi komedijo enodejansko "Snubač". Ta komedija, ki se dogaja dobrihno po Ameriki, vam bo privabila smeh na ustne, pa če bi bili še tako kislega obraza. V mislih

imam tiste, ki se neradi amejajo tudi takrat, kadar imajo še boljšega humorista pred seboj. Ali kadar boste videli kuharico Fanny, kako se vrti pri štedilniku in pripravlja dobrote za snubače, boste počili v smeh, pa če bi bili še tako trdni. Fanny Augustova, devica rdečelčna, se vesela vrti po kuhinji in poje; zbira snubače za mlado vdovico Maro, ki je dobila dvanajst tisočakov po svojem možu. Lahko ji bo dobiti ženina, saj veste kako je denar lakomen, posebno pa še v današnjih časih. Ampak Fanny je povabila samo takšne snubače, da Mari niso prav nič po volji, dokler si ga sama ne izbere. Snubač Kočevar, suh, dolg kakor prekla, mesto da bi ženi sebe, pa ženi svoje kumarce, jesih, jajfo, cukar, kavu, metle, pomaranče in tako dalje. Mara ga nekaj časa posluša, ko pa ne more več smeja vzdržati, prileti v kuhinjo Fanny, da se lahko pošteno nasmeje.

Pride snubač Ljubljancan, bolj pameten, ampak njemu ni za možitev. Njemu je le, kako se bo najedel, posebno če je dobro pripravljeno. Zato pa na vse pretege hvali kuharico Fanny ter ji piha na dušo. Ko pride na oder, takoj zadisi nekaj okusnega ter začne stikati okoli. "Fanny, nekaj okusnega me ščegeta v nos. Kaj si pa napravila? Oh, Fanny, ti si čudovita ženska! Tvoje srce je iz medu in tvoja dobrota angelška! Ti si kakor septembrovo jabolko, ki se rdeči med rumenim listjem vrh jablane. Tako je slastno, kakor da bi cvrli v sami ljubezni. Oh, Fanny, če bi jaz imel tako kuharico — vsaj napoj, vsaj za četrtinko tako, pa bi jo takoj vzel za ženo."

"Sveta pomagavka, kako znaš pihati, Math. Mari, Mari tako pihaj, Mari zapoj na srce! Saj se boš pri nji ženi!" — "Vse po zaslugi, Fanny. Samo komaj čakam, da se najem, Fanny. Moj jezik ne najde besed, da te pohvalim." — "Pa si bil res lačen! Ljubljancan že ve, kaj je dobro. No, pa boš še tam notri pri Mari kaj pojedel." — "Pri tebi, pri kuharski umetnosti je najboljša."

Ampak Lojze, katerega ni Fanny pohvalila menda zato, ker je bil še "greenhorn", je bil pa najbolj pameten in je Maro za snubač. Kako, vam tukaj ne bom razlagal, ampak vas v imenu zbora prav uljudno vabim, da se sami prepričate in izveste, kako je Lojze dobil Maro in njenih dvanajst tisočakov.

Pridite in veselite se z nami, ker to bo pravi festival. Ne bo vam žal. Vstopnina je 40c v predprodaji in 50c pri blagajni. Vstopnice dobite lahko pri vseh pevcih Sloge. Torej na svidenje v nedeljo popoldne v SND. — Za odbor,

Walter Lazar, 5.

Kampanja za Cankarjev glasnik Cleveland. — Kampanja za revijo Cankarjev glasnik je v polnem zamahu in zastopniki so pridno na delu. Kot je bilo že poročano, so razpisane lepe nagrade za pridobitev novih naročnikov. Tozadnje dobitke si lahko ogledate v trgovini Antona Dolgana, 15617 Waterloo Rd. Revija Cankarjev glasnik postaja vedno bolj popularna. Njen urednik Ethel Kristan, vam je znan kot vnet zagovornik delavcev in njih pravic in je v tem smislu tudi revija urejevana, torej v duhu pokojnega Ivana Cankarja.

Ako še niste naročeni na to revijo in vas oblače zastopnik, jo brez skrbi naročite, imeli boste resničen užitek ob čitanju

iste. Naročnina za celo leto je \$8, za pol leta \$1.50. Zunanji novi naročniki dobijo poseben popust, ako pošljejo naročnino direktno v urad Cankarjevega glasnika, 6411 St. Clair ave., Cleveland, O., in sicer dobijo revijo skozi 5 mesecev za \$1 ali 10 mesecev za \$2. Poslužite se te prilike in se takoj naročite.

Ako je še kak simpatičar ali član, ki bi prevzel zastopstvo za nove naročnike, se naj takoj pisмено prijavl upravniku Louisu Zorku na naslov revije. Ne odlašajte in naročite to zanimivo delavsko revijo.

Ludvik Medvešek, 5.

Priredba v Barbertonu

Barberton, O. — Slovenska ženska zveza, oziroma vsi Slovenci v Barbertonu priredimo veliko slavnost 150-letnice ustanovitve Združenih držav. Ta proslava bo 16. aprila ob polosmih zvečer v dvorani društva Domovine na 14. cesti. Uprizorjena bo krana igra iz življenja Georga Washingtona. Nastopili bodo vsi pevski zbori in peslari se bodo tudi stari plesi v narodnih nošah. Zato prihodnjo soboto zvečer vsi na to proslavo. Pokažimo Američanom, da smo Slovenci dobri državljani.

Jennie Okolish, predsednica.

A. D., papež, Franco, Musso in Bog

Sharon, Pa. — "Madrid se je veselim podar armadi generala Franca." Tako piše Ameriška Domovina z velikimi črkami. Kako je moralo Pirou in Debevcu skakati srce od veselja, ko sta zvedela, da je padel Madrid v fašistične roke.

Ko čitaš ganljiva poročila v A. D., da v Madridu že tri leta ni bilo nobene maše, te silni na stražen kraj. V tem listu čitam tore: "Zverinska rdeča vlada je sprevedala vse verske obrede, ampak zdaj je konec temu zverstvu." General Franco uprizaro slesovno procesijo s sv. rešnjim telesom po Madridu. Obenem se bodo po vseh madridskih cerkvah, kolikor jih niso porušile Francove svete bombe, brale maše. Trideset godb bo igralo v zgomorni paradi, ko bodo nekrščanski Maročani korakali za sv. rešnjim telesom, na glavnem trgu pa bodo postavili 30 oltarjev v proslavo velike fašistične zmage.

Tudi zveza "najsvečejšega" bo stopana v tej fašistični paradi. To je tista zveza, ki je hotela Franca Barbiča spraviti ob zaslužek in kruh. Grdinov ata bodo v tej slavnosti nosili križ iz lipovega lesa in prepevali: "Ata naprej kosijo. . ." Radio bo pa po vsem svetu raznesel sponde te velike fašistične slavnosti.

Španske civilne vojne ni nihče drugi kriv kakor fašisti in rimski papež. Zato se pa fašizem bah, šopiri in grozi vsemu svetu, ker ima na svoji strani močnega zaveznika. Saj mu tudi ves kapitalistični svet pomaga. S pomočjo cerkve si nabavlja strojnice, tanke, aeroplane in drugo morilno orožje, s katerim je nad dve leti in pol ubil cel španske delavce in jih še ubija. Vse to zločinstvo in hudicevo početje je blagoslovil papež v večjo čast in slavo božjo.

Papež bi bil lahko takoj po izbruhu fašistične revolte v Španiji videti, da se je večina španskih delavcev in kmetov naveličala verovati v pravičnost cerkvene gosode in njihovega Boga, ki bi bil moral na vsak način preprečiti to krvavo klanje, če je v njem kolikšak pravičnost. Saj pravijo, da je vsemogočen, vsveden in tudi neskončno dober in pravičen. Pravičnost in dobrotljivost sta sestri, dobri sestri. In kdor je pravičen, je tudi dober, kajti krivica ne more biti nikdar dobra.

Bog je neskončno pravičen in dober, pravi dogma rimske cerkve. Civilna vojna na Španskem je bila v nebo vpijoča krivica, katere bi Bog ne mogel in ne smel dopustiti, če je res neskončno dober in pravičen. Fašistična revolta na Španskem ni bila krivična samo za grešnike, nego tudi za one, ki radi svoje nežne mladosti ne morejo grešiti, oziroma ne morejo biti odgovorni za nobeno pregrešnost. Na tisoče španskih otrok mora zdaj prenašati in trpeti strašne posledice nesrečne in barbarske civilne vojne, katero je blagoslovil božji vikar v Rimu ter ji s tem dal pečat božje volje v obeh zaslepljenih katoliških očveh.

Torej Bog je hotel imeti to krvotilje na Španskem! Saj je

(Dolje iz prve kolone.)

Kašljaj s predarkom!

Spreminjajoče se vreme pospešuje prehlade in kdor je prehlajen, običajno tudi kašlja. Tudi če sami ne kašljamo, nas pa vendar neprestano in pogostoma zelo neprijetno moti kašljanje naših sosedov pri delu, v gledališču, v cestni železnici in drugod. Pri tem dobivamo vtiče, ljudje le preveč kašljajo in da bi svoje dražljaje vendarle lahko bolj obvladali. Le tišči, sam trpi za kakšnim neprijetnim katarjem, kako mučen je ta dražljaj.

Samo na sebi ima kašljanje zelo važen pomen: ima namreč nalogo, da spravi vna telesa in sluzne delce iz zgornjih dihal. Če ni sluze, če je le "suhi" dražljaj, tedaj se kašlja in kašljanje je nepotrebno. A baš tedaj nam najbolj muči. Toda s praviim kašljanjem lahko rekoč si moremo ta mučni dražljaj zelo šati. Kaj se to pravi: pravo kašljanje?

Dihati bi morali skozi nos in sicer s sodenjem trebušnih mišic, izdihavati pa bi morali krepko skozi usta. Zrak, ki ga vdihavamo skozi nos, prihaja v dihalne organe skozi odprtino počasi, se dobro ogreje, ovlaži in osti. Sluznic v grlu, sapniku in pljučnih vtičih torej ne more dosti dražiti. Če pa dihamo skozi usta, kakor delajo to otroci in mnogi odrasli, vdihani zrak kmalu osuši sluznice in jo obenem ohladi. Poskusimo dihati skozi nos in imejmo pri tem zaprta usta. Zrak, ki skozi sapnik, niti ne čutimo. Napravimo pa skus tako, da vdihamo skozi usta. Takoj bomo začutili ohladitev in osušitev. In zakaj naj "dihali s trebuhom"? Pri povrnem pravi dihanju se prezačijo le zgornji deli pljuč, pri dihanju s trebuhom pa vsa pljuča in kašelj je žene zato tudi sluzo iz spodnjih delov vtičev na dan.

Pri suhem kašlju, ki dela samo težave in poganja le malo izmečka ven, se moramo rati drugače. Skozi nos vdihani zrak pridržimo, potem se stvori malo sluze, ki jo kašljamo, in s tem si olajšamo trajni dražljaj. Glasno govorjenje, kajenje in petje dražijo seveda le povečujejo, zato bi morali te stvari omejiti. Gibanje na svežem zraku pa nam dobro, a tu moramo še posebno paziti na to, dihamo skozi nos in imamo usta zaprta.

Svarilo previdnih mater otrokom na tiskih sprehodih: "Drži usta zaprta!" je torej pravično, a morda ne toliko zavoljo tega, ker preprečuje prehlad, temveč zato, ker preprečuje dražljaj za kašljanje. Na žalost pa majhne otroke težko pripraviti do tega, da se držali takšnih navodil. Dihajo vedno z prtimi usti, če kašljajo, in s tem si dražijo samo povečajo. Tudi oslovski kašelj bi se nemara omiliti, če bi ga ne dražili vedno z napacnim dihanjem. Pri kašljanju tros naokrog tudi bacile, zato je pravilo zdravnarvanja in dostojnosti, da se obrnemo pri siljanju stran, od obrazov ljubih soljudi, in si pridržimo robec pred usta.

Nega las je neobhodno potrebna

Dosti žensk posveča veliko pažnjo svoji lasem in pričeski, in prav imajo. Kajti le počesano žensko je prijetno pogledati. Zanim je videti čista in elegantna. Da boste imeli lepo pričesko, še ni dovolj, da si delo napraviti trajne kodre. Za nego las je neobhodno potrebna tudi ostra četka.

Ko se četkatke, ne smete las pritiskati s prsti, temveč z eno roko primite pramen las, ga s četko nekajkrat podrgnite od spodaj na vzgor, prav do konca. Pri korenih las ne pritiskajte, ker to lasišču zelo dobro je. Tudi četkatke lasne pramen za pramenom, dokler ste očetkali vseh las. Pri tem ne smete preveč občutljivi in kar dobro pritiskati, seboj pri korenih.

Važno je, da se navadite las četkatki vsak dan, redno zjutraj in zvečer, preden lasje bodo postali svetli in mehki. Pa ne smemo to: s stalno masažo lasišča boste doprinesli k lepoti polti na obrazu, kajti mišice v licu in na lasišču so med seboj v zvezi. Zato boste z vsakodnevno masažo lasišča, masirali tudi svoja lica.

Če las redno četkatke, se vam jih ni treba tako pogosto umivati. Dovolj je enkrat na mesec ali nekoliko dalje. Za umivanje las pripravite tole mešanico: dva rumenjaka, žlički ruma in eno žličko ricinovega olja. To dobro premešajte in s tem dobro natrite lasišče. Pustite osem do deset minut na glavi. Potlej si pripravite milnico od katranovega mila in se s tem dobro izmijte. Izplakajte milni čist vodi.

Ko si četkatke las, nikar ne pozabite vsakokrat z belo platneno krpo obrisati četke. Kajti sicer bo ves vaš trdo zman. S četkatke las s četko dvomljivo čistočo si boste las pomastili kakor oljstili.

(Dolje iz prve kolone.)

Volili so 180 odbornikov v kantonski svet. Fašisti so prej imeli v tem svetu šest odbornikov, ampak pri teh volitvah so izgubili vseh šest. Njihovi glasovi so silno padli. Prav tako so komunisti izgubili dva odbornika in obdržali enega, med tem ko so socialisti pridobili pet odbornikov in imajo zdaj 64 odbornikov. Večje število med vsemi strankami v kantonskem svetu. To je dokaz, da je diktatorska bila privlačnost v Švici in njeni predstavniki ne morejo nikamor pri svobodnih volitvah.

Tovarni avto federalnega biroja, opremljen z aparati za preizkušanje tehnic, v St. Louisu. Mo. Avto je že obiskal več ameriških mest.

SIGRID UNDET:

JENNY

ROMAN

Poslovenil Fran Albrecht

„Skušal si jo je predstavljati. Ločiti spomine od sanj. Predstavljati si jo iz tistih časov, ko sta bila še zaročena. Toda ni je mogel obdržati — nenadoma se je zavedel, da ni nikoli mogel tega. Zmerom je bilo tam zadaj še nekaj, česar ni mogel videti, marveč je samo čutil, da je.“

Ničesar ne ve o nji. Lahko, da je zdajle Heggen pri nji — on ne ve tega —. Bil je že nekdo, je dejala sama — pa kdo — kateri — katero —, česar ni poznal in je vendar zmerom čutil?

Po tem doživljaju nocoj pa je tudi pustiti ne more, to je vedel. Zdal manj, nego kdajkoli. In je ne pozna. Kdo je ona, ki ga je imela v svoji oblasti — komu je pripadala vsa ta tri leta s slednjjo svojo mislijo?

Strah je bil in besnost, ki sta ga priganjala, da je zdirjal nazaj proti njenim durim. Veža je bila odprta. Stekel je po stopnicah navzgor — morala mu bo dajati odgovor — ne bo je izpustil prej, dokler mu ne pove vsega —.

Njena vrata so bila odprta. Helge je pogledal v sobo — na prazno posteljo, krvave rjuhe in na kri na tleh. Obrnil se je in jo videl, kako je ležala zvita v kloboč in vrhni stopnici, videl mlako krvi na beli mramornati stopnici.

Zavpil je in skočil k nji — jo postavil pokonci, jo pridržal v svojih rokah. Začutil je njene ohlapne prsi na svoji roki in boren mlačen ostanek življenjske toplote, skrivajoče se ob robu njenega steznika. Roke in lakti pa so ji mrzle padale navzdol. In razumel je, za grozo, otipljivo, da je to telo, ki ga je še pred malo urami držal v svojih rokah, vse vroče in trepetajoče od življenja, zdaj mrtvo truplo, ki bo kmalu razpadlo.

Padel je ž njo na kolena in divje zakričal.

Heggen je sunkovito odprl vrata na terasi. Njegov obraz je bil bel in ves razoran. Tedaj je zagledal Jenny.

Zgrabil je Helgeja in ga pahnul v stran — se spustil na kolena pred njo.

„Tukaj je ležala — ko sem prišel, je ležala tle —.“

„Skočite po zdravnika — naglo —!“

Gunnar ji je strgal srajco narazen — jo znatraj potipal — jo prijel okoli glave — ji dvignil roke, tedaj je opazil rano. Odrtnal je svetloplavi svileni trak z njenega steznika ter ga z vso silo zadržal okrog njenega zapestja.

„Koj, koj, a kje stanuje —“

Gunnar je besno zakričal. Nato pa je dejal polglasno:

„Sam pojdem. Nesite jo noter —.“ Vendar pa je sam ovil roke okrog nje in šel proti njenim vratom. Ko pa je zagledal krvavo posteljo, se mu je na mah skremžil obraz. Nato se je obrnil in odpahnil vrata v svojo sobo. Položil jo je na svojo nedotaknjeno posteljo. Nato je skočil pokonci.

Helge je ostal ob njegovi strani, z usti napol odprtimi kakor v okamenem kriu. Med Gunnarjevimi vrati je obstal. Ko pa je bil sam, se je spazil k nji ter se s prsti dotaknil njene roke. Nato pa se je sesedel na tla, z glavo naslonjeno na rob postelje, ter bomo, krčevito zakokal od strahu.

XII

Gunnar je stopal po ozki, s travo zarastli poti med visokimi, pobjeljenimi vrtnimi zidovi. Tostran je stala vojašnica, tam notri je morala biti neka terasa — visoko nad njegovo glavo je stala gruča vojakov, ki so se smejali in tiho pomenkovali. Na vogalu se je pripogibal šop rumenih cvetic, ki so poganjale iz razpoke v zidu. Onstran pa so molele v višnjevo, arebrno oblačno nebo ogromne stare pinje ob Cestjevi piramidi ter gosti cipresovi gaj na novem delu pokopališča.

Pred zamreženimi vrati je sedelo v travi polodraslo dekle in kvačkalo. Odprla mu je in v zahvalo upognila koleno, ko ji je stisnil norec v roko.

Zrak je bil pomladansko vlažen, čist in mehak. Tu notri na pokopališču, v gosti, zeleni senci pa je bil topel in vlažen kakor v rastlinjaku. Narcise na gredicah ob robu poti so dehtele vroče in zatohlo.

Stare ciprese so stale na gosto kakor v ga-

ju okrog grobov, ki so vsi temni od plazečih se listov zimzelena in vijolic v terasah segali vse tja do starega, z bršljanom poraslega mestnega obzidja. Spominski kamni mrtvecev so se svetili — majhni mramornati templji, bele sohe angelov in težke velike grobnice. Mah se je razprostiral preko njih ter se lesketal po debelih cipres. Tu pa tam je v temnoblesetih kronah kamelijevih dreves še ostal kak bel ali rdeč cvet, večinoma pa so že ležali rjavi in veli na črni vlažni prsti, katere trpki, tesnobni vonj se je dvigal k njemu. Prišlo mu je na misel nekaj, kar je nekoč čital, da Japonci ne ljubijo kamelij, ker jim odpada cvetje z drevesa še polno in sveče kakor odsekane glave.

Jenny Winge je bila pokopana v najbolj oddaljenem delu pokopališča, v bližini kapele. Na skrajnem robu svetlozelenega, z marjeticami posejanega travnatega griča, kjer je ležalo še malo grobov. Ob robovih trate so bile zasajene ciprese, bile pa so še čisto majcene, igračkam podobne s svojimi končastimi, črnozele-nimi krojnicami vrh slokih, sesvedranih, rjavih debel, ki so spominjale na stebre po samostanskih križnih hodnikih.

Njen grob je ležal na trati malo sam zase. Ruša okrog njega pa je bila obrezana, tako da je obdajala griček proga prsti. Bil je svetlosiv, sonce je sijalo nanj, za njim pa so se dvigale ciprese kakor zid.

Gunnar si je z rokami pokrtil obraz in se zgrudil na kolena, da mu je legla glava na vilo cvetje na venci.

V vseh svojih udih je čutil pomladansko utrujenost in kri se mu je pretakala vsa bolna od žalosti in od tuge ob slednjem težkem utripu srca. Jenny — Jenny — Jenny njeno svetlo ime v slednjem ptičjem pomladanskem žgojenju — ona pa je mrtva —.

Zdal leži tu doli v temi. Odrezal si je koder njenih svetlih las ter ga nosil pri sebi v svojem notesu. Tu pa tam ga je vzel ven in pustil, da se je raziskril na soncu — te male, borbne iskrice, to je bilo zdaj vse od njenih bujnih, blestečih las, kar je moglo sonce vnetati.

Mrtva je in bog ve kod. Nekaj slik je ostalo po nji in kratek člančič o nji je stal v listih. Ostala je mati in dve sestri, ki so žalovale za svojo Jenny — prave pa nikdar poznale niso. Bili so tu še drugi — ti so brezupno strmeli za Jenny, ki je niso poznali. Ti so nekaj vedeli, a ničesar razumeli. Bila je samo njegova Jenny, ta, ki leži tu.

Helge Gram je prišel k njemu. Vpraševal je, pripovedoval, ternal in moledoval:

„Prav ničesar ne razumem. Ali veš ti — razloži mi, Heggen. Ti veš. Mi ne moreš povedati, kar veš?“

On ni odgovoril.

„Bil je že nekdo. Sama je rekla. Kdo je bil? Si bil ti?“

„Ne.“

„Pa veš kdo je bil?“

„Vem, pa ne povem. Nič ne koristi, da vprašuješ, Gram.“

„Ali jaz bom znorel, slišiš, Heggen — zblaznel bom, če mi ne moreš razložiti.“

„Nimaš pravice poizvedovati po Jennyinih tajnah.“

„A počemu je vendar storila? Zaradi mene — zaradi njega — zaradi tebe?“

„Ne. Storila je samo zavoljo sama sebe.“

Nato je prosil Grama, naj gre. Zdal je od-potoval. Odtlej se nista videla več.

Bilo je tam gori na Borghesejevem vrtu, ko je prišel Gram k njemu. Nekaj dni po pogrebu. On je sedel tam na soncu. Bil je tako truden. Moral je vse urediti ter dajati vsa potrebna pojasnila na vse strani — glede preiskave samomora in pogreba — gospe Bernerjevi je pisal, da je njena hči nenadoma umrla za kapjo. Nekaj pa je bilo v vsem tem, kar mu je dobro delo. To, da nihče na svetu ne ve za njegovo bolečino. To, da je veliko pojasnilo, ki ga je poznal, edino resnično — in to je obdržal zase. To pa je potopilo njegovo bolečino tako neznansko globoko vanj. Zdal živi duši nikdar in nikoli ne bo niti črnil o tej bolečini. Zdal je njegova, samo njegova. Tvorila bo za vse čase najgloblje jedro njegove duše.

(Dalje prihodnjic.)

la, da bi nesrečnejšo olajšala bolečine. Nekaj časa se je zdelo, da je ves zdravnikov trud zaman. Potlej se je bolniku obrnilo na boljše; vrnila se mu je zavest in začel je celo govoriti, čeprav le počasi in s tihim, zatikajočim se glasom.

Nekaj dni pozneje — bilo je proti večeru in zadnji sončni žarki so zlatordeče prodirali v pobjeljeno bolniško sobico — je skrb spreletela bolnikov obraz. Poklical je sestro in sedla je zraven njega. S težavo, v pretrganih besedah ji je pripovedoval, kako je prišlo do nesreče. Prosil je sestro Ani, naj stopi čimprej k tistemu gospodu in naj mu vrne desetak, ki mu ga je ostal dolžan. Po njegovem nemirnem glasu je sestra spoznala, kako zelo mu je to na srcu. Ani mu je obljubila.

„Doslje je prav gotovo mislil, da sem slepar,“ je končal bolnik. Govorjenje ga je silno utrudilo. Zatisnil je trudne oči, nekaj časa srepel predse, potlej je počasi zaspal.

Drugo popoldne se je Alfredo-vo stanje poslabšalo. Nepričakovano je nastopila huda vročina, srce mu je začelo popuščati. Vse zdravnikovo prizadevanje je ostalo brez uspeha. Nekaj dni pozneje je v popolni omedlevici izdihnil.

Pokopali so ga. Ani je bila strahovito potrta. Izprosil si je nekaj tednov dopusta, ker je bila na moč potrebna počitka. Nekoga dne je vzel desetak in pozvonila na vratih stanovanja, čiger naslov ji je dal Alfred. Potlej je Rudolf povedala vse, kar se je zgodilo. Molče je položila desetak na pisalno mizo in pripomnila, kako je brat skrbel za to, da dobi gospod denar nazaj. Zdelo se mu je nekaj strašnega, da bi ga imel za sleparja, čeprav ga ni poznal.

Rudolf ni našel besed. Prijel se je za senci in oči so se mu zmračile.

„Vsega sem jaz kriv“, je rekel z zlomljenim glasom. Le zakaj sem ga poslal menjat denar.“

Ani je zmajala z glavo.

„Nihče ni kriv“, je mirno odvrnila. „Takšna so pota usode.“

„Kako me morate sovražiti —“

„Sovražim usodo, ne vas“, je odvrnila Ani.

Rudolf je nekaj časa potrkal korakal sem in tja, ves v otožnih mislih.

„Ali mi ne bi hoteli pokazati njegovega groba?“ je potem vprašal. „Rad bi mu nesel vsaj nekaj cvetic.“

„Rada“, je odvrnila; dogovorila sta se, kdaj bosta skupaj obiskala grob.

Bilo je solnčnega jesenskega popoldne, ko sta se sestala. S seboj sta prinesla hortenzij in krizantem in z njimi brez besed okrasila svežo gomilo. On se je zavedal, da stoji ob grobu mladenci, ki ga je samo enkrat bežno videl in ki bi bil še pri življenju, če bi on imel takrat v žepu desetak. Tudi v Ani so divjala čustva. Ko sta odhajala s pokopališča, je Rudolf nemo poljubil njeno roko.

Srečala sta se spet na spreho-dih v parku. Posedala sta v skriti kavarni na robu majhne-ga, z vrbami obdanega jezera; opazovala sta ponosne labode in kramljala. In zgodilo se je ono čudno. Sešla sta se kvečjemu trikrat, štirikrat in že sta vedela, da se ljubita. Najprej sta se tega skoraj prestrašila; potlej sta se pa vsa srečna predala žaru svojega doživljanja. Sklenila sta, da se bosta poročila.

Ko sta lepša dne prihajala s pokopališča in pohajkovala po parku, sta se ustavila ob jezeru, da bi opazovala žar sončnega zahoda. In Rudolf je zamišljen menil:

„Čudno, moral je umreti, da sva se našla. Če ne bi bilo te nesreče, ne bi nikoli zvedela drug za drugega.“

„Takšna so pota usode,“ je tiho rekla Ani. Nežno se je privila k njemu in ga poljubila.

Slepi pesnik

Slepi angleški pesnik John Milton (1608-1674) je bil trikrat poročen, a tudi v poslednjem zakonu zelo nesrečen. Eden izmed njegovih prijateljev ga je hotel potolažiti in mu je dejal:

„Tvoja žena je tako lepa kakor vrtnica.“

Milton je pa odgovoril:

„Po barvi je ne morem soditi, ker sem slep, a po trnjih sodeč, boš imel brčkone prav.“

Kako se sklepajo zakoni

Napisal Viktor Rakosi

Ne tajim, da sem se poročil še zelo mlad. Še ponosen sem na to. Kajti poroka je ali neumnost, ki jo kasneje opravičujemo s svojo mlado nespametjo, ali pa pametna stvar, in potem je dobro, da jo sklenemo čim prej.

Kot študent sem se odločil, da bom svojo bodočo ženo ugrabil iz samostana, ali pa njenemu možu. Kmalu sem pa sprevidel, da opisujejo ugrabitve iz samostana samo senzacijski žejni romanopisci; vrh tega sem izkusil, da ne bi dobil med vsemi zakonskimi možmi, kar jih poznam, nobenega, ki bi kaj ugovarjal proti ugrabitvi svoje žene.

Tako sem si hočel še nocoj jaz moral izbrati nominalno pot, če naj pridem do žene. Tako so storili moj oče, moj ded in tudi moj praded.

Ali način se je od očeta do sina vendarle spreminjal. Moj praded je rešil svojega bodočega tasta iz vode. Z vodo pridobljeno prijateljstvo je potrdilo vno, zapečatila ga je pa poroka. Bil je srečen zakon; v njem se je rodil moj ded. Mojega deda je pa potegnil iz vode njegov bodoči tast in je ded iz hvalečnosti vzel potlej njegovo hčer za ženo, ki je tako postala moja babica.

Mojega očeta ni nihče potegnil iz vode, pa tudi on ni nobenega, zato je bila njegova ženitev že nekoliko težja. Bil je star že več kot trideset let, ko se je seznanil z deklico, ki mu jo je dočelo nebo.

Moj oče je bil kmet. Žetev, mlavev, vinska trgatve in jesenska setev so bile pri kraju. Zavihtel se je na konja in odjezdil proti domu ljubljene dekleta.

„Gospod, vašo hčer imam rad,“ je dejal njenemu očetu.

„To se bo šele pokazalo; najprej ostanite tukaj tri dni.“

Prvi dan je našel moj oče v juhi dolg ženski las. „Aničin je,“ si je mislil in ga ovil okrog gumba na svojem suknjiču. Pri večerji je našel v fižolu kocino iz rdeče brade starega hlapca. „Zdi se, da je Pepe malo neprevidno objel Julijo,“ je menil moj oče in vrget proč izdajalski las.

Zvečer je našel svoje ležišče nepostlano, zjutraj pa njegova obleka in čevlji niso bili očisti. Ko je šel spat, je našel svojo posteljo prav takšno, kakršno je pustil zjutraj. Drugi dan je bila juha zasoljena, govedina žilava, solata pa potresena s sladkorjem. Moj oče je vse brez besede pospravil in po jedi poljubil gosposinji roko.

Ob koncu tretjega dne ga je stari poklical k sebi in mu dejal:

„Torej fant, kako je s tisto re-anično ljubeznijo?“

„Ostanem pri svojem. Vašo hčer ljubim in jo hočem imeti za ženo.“

„Velja, dobil jo boš!“ S temi besedami sta si krepko stisnila roko.

Ko so prišle ženske, je moj oče poljubil svojo nevesto in zavladalo je splošno veselje.

„Sin moj, dekle si si zaslužil, ker si prestal preizkušnjo,“ je dejal stari.

Dekleta je obilila rdečica. „Kakšno preizkušnjo?“ je vprašal moj oče.

„Lasje v juhi, v sočivju, umazani čevlji, nepostlana postelja — vse to je bila samo zvijača.“

Moj oče se je zasmeljal. „Te preizkušnje ni bilo težko prestati.“

„Zakaj ne?“ je zvito vprašal stari.

Moj oče je pa objel mojo mater in ves srečen dejal: „Anica mi je že drugi dan vse izdala!“

„Da bi te vrag, lahkomišelnica! Kako pa hočeš zdaj vedeti, ali te ima rad?“

„Zato pa jaz vem, da me ima Anica rada!“ je ves srečen vzkliknil moj oče.

S tem je bila zadeva urejena. Zdal pridem jaz na vrsto. O, kako dolgo sem moral svojo sedanjost ženo na tihem oboževati in jo obiskati s cveticami, dokler nisem prišel na dan s svojo prošnjo! Nekega dne sem se oblekel v črno, stopil k dekletovemu očetu in mu priznal svojo ljubezen do njegove hčere.

„Govorite, prosim, sami z Lili-ziko. Vse je odvisno od nje.“

Ko sem bil potlej nekega večera sam s ljubljeno deklico, sem še njo samo zaprosil za roko.

„Govorite z mamo,“ je zašepetala.

A tudi pri svoji bodoči tašči nisem prišel do konca. Svetovala mi je:

„Govorite z mojim možem.“

Do koga naj se torej obrnem, ko me drug k drugemu pošilja?

Poiskal sem nekega prijatelja, ki se je bil pravkar petič oženil, in ga vprašal:

„Koga ti navadno zasnuješ za dekletovo roko?“

„Varuha. Kajti zaljubim se načelno samo v siromašna dekleta, ki nimajo nobenih sorodnikov.“

Tako si nisem s tem nič pomagala. Spet sem tekla nazaj k očetu in mu povedala, da sem se že vse pogovoril z njegovo ženo in hčerjo. Potlej sem pa hitel k materi in ji pojasnil, da sem pri njenem možu takisto že vse uredil.

„Govoril sem z mamo,“ sem zašepetala na uho svoji izvoljenki. Sedela je pri klavirju in se delala, kakor bi jo Beethoven bolj zanimal kakor jaz.

Prihodnji trenutek je pa veliki Beethoven že zletel po tleh, midva sva pa planila v objem.

Tukaj se moja izpoved konča. Moj sin jo bo nekoč nadaljeval. Njemu na ljubo sem zbral te sklenitve zakonov svojih prednikov — mogoče mu bodo olajšale težko nalogo.

□ Prijatelji oderskih predstav v Milwaukee in okolici! □

Vabljeni ste

na izredno prireditev DRUŠTVA LILJA v soboto, 15. aprila 1939 v S. S. Turn dvorani

Program bo proizvajan po mlad. oddelku „LILJE“

Petje, plesi in dve igrici: „KDO BO PISKRE POMIVAL?“

in „THE FICKLE FRIEND“

Začetek ob 8. uri zvečer. (9 Door Prizes)

Po programu prost prigrizek, ples in druga zabava.

V JUGOSLAVIJO

Vi potujete naglo in prijetno na naših priljubljenih parnikih:

BREMEN • EUROPA

COLUMBUS

NEW YORK • HAMBURG

HANSA • DEUTSCHLAND

Isbarna šolska linija zvečer od Cherbourg, Brema ali Hamburga

POVABITE SORODNIKE V EVROPI, NAJ VAS OBIŠČEJO V AMERIKI

Posebne nizke cene za vožnje iz Evrope med 26. junijem in 22. julijem za štirimesečno bivanje v Ameriki

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali 136 W. RANDOLPH ST., CHICAGO, ILL.

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETO

Po sklepu 11. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveto v prišteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov iz ene družine k eni naročnini. List Prosveta stane za vse enako, za člana ali nečlane \$4.00 na eno leto naročnine. Ker pa člani že plačajo pri anketu \$1.20 za tednik, se jim to prišteje k naročnini. Torej sedaj ni vrzoka, reči, da je list predrag za člane SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan. Četa listu Prosveta je:

Za Zdrul. države in Kanado \$6.00	Za Cicero in Chicago je \$4.00
1 tednik in..... 4.00	1 tednik in..... 4.00
2 tednika in..... 3.60	2 tednika in..... 3.60
3 tednike in..... 2.40	3 tednike in..... 2.40
4 tednike in..... 1.20	4 tednike in..... 1.20
5 tednikov in..... nič	5 tednikov in..... 1.20
Za Evrope je.....\$9.00	

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vrsto denarja ali Money Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina.

Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupaj naročen na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vrsto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo znižati datum za to vrsto naročnika.

PROSVETA, SNPJ, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveto vrsto \$.....

1) Ime.....Čl. društva \$.....

Naslov.....

Ustavite tednik in ga pripišite k moji naročnini od sledenč članov moje družine:

2).....Čl. društva \$.....

3).....Čl. društva \$.....

4).....Čl. društva \$.....

5).....Čl. društva \$.....

Mesto.....Država.....

Nov naročnik.....Star naročnik.....

Pota usode

Napisal H. Bethge

Pozvonila je. Rudolf je vstal iz pisalne mize, odložil cigareto in odšel na hodnik odpirat. Pred njim je stal mlad, svetlo las mladenič simpatičnega obraza; lahno se je priklonil in vprašal, ali bi gospod kupil kakšno razglednico, ki jo je sam naslikal. Po dva dinarja so. Rudolf si je ogledal razglednice. Kar čedne so se mu zdele, zato jih je nekaj izbral in dejal:

„Tehe pet bom vzel.“

Dal je mlademu možu kovanec za dvačest dinarjev, a ta ni imel drobiža, da bi mu vrnil.

„Če dovolite, bi izmenjal spodaj v kakšni trgovini,“ je rekel mladenič, se spet lahno priklonil in že hitel po stopnicah, da bi izmenjal denar.

Rudolf se je vrnil nazaj za pisalno mizo. Nekaj časa je delal, gledal na uro in zmajeval z glavo. Ko je pretekle že cela ura, je zamišljeno pogledal predse in porogljivo nasmeje je preletel njegov obraz. Razmere so ga pokvarile, si je mislil. Škoda — ga je simpatičen je.

A motil se je, kajti niti slutiti ni, kakšna tragedija se je med tem odigrala. Mladi slikar Alfred je hotel skočiti v trgovino na drugi strani ceste. A prehitro je stekel čez cesto, izognil se je ne-

kemu avtomobilu, ni pa opazil tramvaja. Ta ga je zgrabil in nekaj metrov vlekla za seboj. Ko se je ustavil